

PÅSKNATTEN B-2015, S:TA EUGENIA, 4 APRIL

Mark 16:1-8

Språk men inga ord

Från mars-79

*Trött på alla som kommer med ord, ord men inget språk
for jag till den snötäckta ön.*

Det vilda har inga ord.

De oskrivna sidorna breder ut sig åt alla håll!

Jag stöter på spåren av rådjursklövar i snön.

Språk men inga ord.

Tomas Tranströmer

Kvinnorna kommer till graven. En plats utan ord. Stum. De döda talar inte mer. Stumma? Kanske har också de många orden hos de sörjande tystnat. Frågor till exempel: Varför måste allt detta ske? Vad ska vi göra nu? Hur ska vi leva utan honom? Kanske går kvinnorna stumma till graven. De vet vad som ska göras: en sista tjänst för att hedra den döde. Tyst överenskommelse. Handgreppen kräver inga ord. Kvinnorna kan dem. Ett språk utan ord. Fast ett bekymmer finns. Nästan störande. Ett bekymmer som bryter tystnaden: ”Vem skall rulla undan stenen från graven åt oss?”

Graven, en plats utan ord. För somliga en välgörande tystnad. Äntligen har det oavbrutna snackandet tynat bort. Kanske känner de som Tomas Tranströmer gör i sin dikt *Från mars-79*: ”Trött på alla som kommer med ord, ord

men inget språk”. Som om det snackas alldeles för mycket. Tomt prat. Ord men inget språk. Inget som tilltalar, inget budskap, inget man delar med sig. Bara en ljudmatta som skyddar mot tystnaden.

När kvinnorna kommer till graven möter de ingen tystnad. En främmande ung man talar till dem: ’Jesus, den korsfäste, den ni söker och älskar, han lever, han har uppstått, han vill möta er.’ Raka ord, klarspråk. Ord och språk. Ett budskap så oväntat och så överraskande.

Men för kvinnorna ord utan språk. De hör och hör inte. Vem, vad har brutit tystnaden? De oväntade orden inger ingen glädje som tar sig utlopp i ett jubelrop. Kvinnorna flyr från graven, gripna av bävan och bestörtning. Och sedan tystnad igen. Orden kanske finns i dem, den unge mannens ord om Jesu uppståndelse. Men de har ännu inte förvandlats till språk. Kvinnorna får inte fram ett ord. Stumma går de till graven, stumma och i tyst sorg. Stumma springer de därifrån, stumma men skräckslagna och rädda. De har (ännu) inte farit till Tranströmers ”snötäckta ö”, där ”det vilda” visar sig utan ord. Innan var allting klart. Döden är så klar, så entydig. Nu? De vet inte. Det oerhört nya kastar omkull allting, framför allt förvissningen om döden.

Och vi? Hur tilltalas vi av påsknattens budskap? Hur förklarar ni som ska döpas eller upptas i kyrkans fulla gemenskap Kristi uppståndelse? Hur kan vi som har attraherats av denna natts budskap vittna om det vi erfarit? Ord? Ja, vi behöver dem. Men är de också språk för våra samtida, de närmaste och oss själva? Det oförklarliga, helt mirakulösa och underbara som ändå ska förklaras?

Denna heliga natt talar till oss om ”det vilda” som inte har några ord, om det som har lämnat spår i vår värld och hos otaliga människor, ”rådjursklövar i snön”; det som inte går upp i ord. Denna natt: ”Språk men inga ord.”

- Jorden bländad av en väldig strålgans.
- Natten upplyst av den evige Konungens härlighet.
- En boning uppfylld av de troendes mäktiga lovsång.
- Skenet av denna heliga låga, en eldpelare som lyser genom öknen.
- Natten som blir lysande som dagen.
- Den eld som fördelas i många små lågor och växer till genom att delas av många.
- Moderbiet som frambragt vaxet som förvandlas till denna dyrbara låga.
- Den lycksaliga natt då jord och himmel möts.
- Den strålande morgonstjärna som gått upp för alla människor.

Och inte minst ordet som är icke-ordet självt: Halleluja. Jubelrop, glädje, ett barnsligt joller som får alla att le. Språk men inga ord. Språk som skrattar åt döden. Inte med välavvägda funderingar och spetsfundiga argument, utan med språk utan ord. Det vilda och ohejdade av Guds liv: Kristus är uppstånden! Han är sannerligen uppstånden!

Dominik Terstriep s.j.